Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 849
van **GWENNY DE VROE**
datum: 22 juni 2017

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Slimme watermeter - Ontbreken budgetmeter voor water

Met een slimme watermeter kan de stand van de waterteller vanop afstand digitaal en automatisch afgelezen worden, ook van buiten het eigen huis of appartement. Er werden daarover in het verleden al vragen ingediend. Op 15 juni 2017 publiceerde de Vlaamse Watermaatschappij (VMM) daarover een rapport.

De VMM levert met dat rapport de resultaten op van een verkennend onderzoek naar digitale watermeters, met name voor kleine verbruikers. Uit dat onderzoek vloeien een aantal aanbevelingen voort rond financiële impact, regelgeving en veiligheid.

Het rapport stelt dat slimme watermeters waarschijnlijk de maatstaf zullen worden. Maar er is nog bijkomend onderzoek vereist. Hoewel het algemeen waterverkoopreglement de plaatsing van slimme watermeters niet verbiedt, zijn er nog juridische onduidelijkheden op vlak van privacy en de behandeling van watergegevens. Daarnaast zijn ook de financiële implicaties voor de gebruikers nog een onzekere, aldus de VMM. Daarom zal de WaterRegulator van de VMM in de loop van 2018 een richtlijn opstellen aan de hand waarvan een kosten-batenanalyse opgemaakt kan worden. Die moet elke watermaatschappij dan hanteren bij de uitrol van hun slimme meters.

Ook de watermaatschappijen werden geconsulteerd, zo blijkt uit het rapport van de VMM. De meningen tussen de verschillende watermaatschappijen lopen uiteen. Zo is niet iedere watermaatschappij voldoende uitgerust om slimme meters te integreren in hun werking. Bovendien werpen een aantal watermaatschappijen op dat de waterprijs momenteel te laag is om deze duurdere manier van watermeting bij alle gebruikers te legitimeren.

Met een budgetmeter betaalt men vooraf voor elektriciteit en gas. Zo kan men het verbruik beter in het oog houden. Er zijn aparte budgetmeters voor elektriciteit en gas. Op deze budgetmeters kan men krediet zetten en verbruikt men tot dit krediet op is. Hierdoor gaan mensen bewuster om met hun verbruik en vermijden we betaalproblemen en/of achterstallige facturen.

Het is belangrijk om bij achterstallige facturen niet te wachten tot het te laat is, maar om vooral proactief te reageren en een afbetaalregeling te treffen.

Voor de levering van water bestaat er vandaag echter geen budgetmeter.

1. Hoe verklaart de minister dat de WaterRegulator pas in de loop van 2018 met een uitgewerkte richtlijn komt op basis waarvan de kosten-batenanalyse kan plaatsvinden?
2. Welk soorten slimme meters moeten volgens de minister onderzocht worden bij de kosten-batenanalyse?
3. Voor welk soort gebruikers moet er volgens de minister de focus gelegd worden bij de opmaak van de kosten-batenanalyse?
4. Hoe beoordeelt de minister de verdeeldheid tussen de verschillende watermaatschappijen op vlak van een invoering van een slimme watermeter?
5. Hoeveel gezinnen werden door de watermaatschappijen in 2014, 2015 en 2016 naar het OCMW verwezen?
6. Hoeveel van deze gezinnen werden in 2014, 2015 en 2016 ook effectief afgesloten van water?
7. Waarom bestaat er vandaag geen budgetmeter voor water?
8. Hoe staat de minister ten aanzien van een invoering van een budgetmeter voor water conform de bestaande budgetmeter voor elektriciteit en gas?
9. Kan de invoering van een budgetmeter voor water een oplossing zijn voor mensen met betaalproblemen? Zo ja, op welke manier?

JOKE SCHAUVLIEGE
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 849 van 22 juni 2017
van **GWENNY DE VROE**

---

1. Het opstellen van een dergelijke richtlijn vraagt onderbouwing en afstemming met belanghebbenden.

2. Een richtlijn met minimumvereisten voor de kosten-batenanalyse wordt nog opgesteld door de WaterRegulator. Het lijkt aangewezen om de analyse minstens uit te voeren voor alle verschillende functionaliteiten van het slimme meetsysteem dat de maatschappij wil uitrollen.

3. Een minimumopdeling naar kosten/baten voor huishoudelijke en niet-huishoudelijke abonnees lijkt vanzelfsprekend. Daarnaast kan een verdere opdeling naar bijv. beschermde klanten of klanten met een sociaal tarief wenselijk zijn. De verdere verfijning zal ook afhankelijk zijn van de functionaliteiten van het meetsysteem dat de watermaatschappij wil uitrollen.

4. Niet alle watermaatschappijen staan al even ver. Uit het verkennend onderzoek van de WaterRegulator concludeer ik wel dat zowat alle watermaatschappijen al geparticipeerd hebben in proefprojecten en de recente evoluties op technologisch vlak opvolgen, opportuniteiten evalueren enz. Van een echte verdeeldheid is dus niet echt sprake. Ik kan ook nog aangeven dat kenmerken zoals de uitgestrektheid van het distributiegebied, de aanwezigheid van sterk verstedelijkte kernen, de leeftijd van de huidige meters, het aantal tweede verblijven, de verhuisfrequentie van de abonnees, seizoenspieken, gebruik van hemelwater door abonnees, … de haalbaarheid en de wenselijkheid van een algemene uitrol van slimme meters binnen een watermaatschappij mee bepalen.

5. Klanten die moeilijkheden kennen om hun waterfactuur te betalen, worden begeleid door de Lokale Adviescommissie (LAC), een orgaan in de schoot van het OCMW waarin afgevaardigden van het OCMW en de watermaatschappij zitten.
   In 2014 werden 33.569 dossiers van huishoudelijke klanten door de watermaatschappijen naar de LAC verwezen.
   In 2015 werden 30.772 dossiers van huishoudelijke klanten door de watermaatschappijen naar de LAC verwezen.
   De cijfers voor 2016 zijn nog niet beschikbaar.

6. In 2014 werd bij 3.127 klanten de watertoevoer afgesloten.
   In 2015 werd bij 3.322 klanten de watertoevoer afgesloten.
   De cijfers voor 2016 zijn nog niet beschikbaar.

7. De redenen waarom er vandaag geen budgetmeter voor water bestaat, zijn enerzijds van beleidsmatige aard en anderzijds en vooral van technische aard.
   Beleidsmatig werd de afgelopen jaren sterk ingezet op het harmoniseren van de dienstverlening en op een beleid dat een maximaal behoud van de toevoer van drinkwater onder alle omstandigheden vooropstelt en het terugvallen op een budgetmeter voor water overbodig maakt. In dit kader werd de reglementering rond de afsluiting van drinkwater hervormd en werden sociale dienstverplichtingen ingevoerd.

Technisch bleek uit eerdere evaluaties dat een budgetmeter voor water zeker geen evidentie is en er aan tal van operationeel technische randvoorwaarden voldaan moet worden (bijv. voldoende ruimte en stroomtoevoer). Tot voor kort bleek geen van de beschikbare systemen inzetbaar op grote schaal.

8. Vooraleer de invoering van een budgetmeter voor water mogelijk te maken, is het essentieel om de voor- en nadelen ervan te onderzoeken en uitvoerig te bespreken en te evalueren. Dit traject loopt en er worden concrete proefprojecten opgezet rond een 'prepaid'-waterlevering. In parallel met de proefprojecten zal de Vlaamse Milieumaatschappij, in samenwerking met de relevante actoren, de wenselijkheid voor een aanpassing van het Algemeen Waterverkoopreglement evalueren en desgevallend een concreet voorstel voor bijsturing of aanvulling ervan voorleggen.

9. In het proefproject dat momenteel bij Waterlink loopt rond slimme meters, worden ook budgetmeters opgenomen. Hierbij wordt de 'prepaid-waterlevering' geïntegreerd in een slim watermetersysteem. Dit biedt mogelijkheden om het prepaid-concept dusdanig uit te werken dat het ten volle ondersteunend werkt voor de klant en een aansluiting vindt bij het beoogde beleid. Ik wil echter niet vooruit lopen op de zaak en de lopende evaluatie en gesprekken rond de opties voor een concrete invulling afwachten.